

# Behandling med smerteplastre

## Hændelse

83-årig mand har gennem et par dage været mere forvirret og sløv end vanligt. Han er i behandling med fentanylplaster 25 mikrogram/time hver 3. dag og da hjemmeplejen skifter plasteret, opdager hun, at patienten har to plastre på. Patienten spørges ind til bivirkninger, men han kan ikke svare relevant. Han er vågen og har normale værdier men er ikke orienteret i tid, sted eller egne data, hvilket han plejer at være.

Begge plastre fjernes og hjemmeplejen ringer til egen læge mhp. vurdering. Efter 20 minutter i telefonen kommer hjemmeplejen igennem til egen læge, som oplyser, at hjemmeplejen skal ringe efter kl. 9, og lægger på. Hjemmeplejen ringer efter kl. 9 og får fat i sekretæren som informeres om situationen. Hun vil tale med lægen om det. Hjemmeplejen venter 20 minutter i telefonen hvorefter hun opgiver og lægger på. Egen læge kontaktes i stedet via korrespondance, men vender ikke tilbage.

Da hjemmeplejen ikke kan få rådgivning fra egen læge, vælger man at observere patienten tæt resten af dagen. Næste dag har patienten det bedre og er tilbage i habitual tilstand, hvorfor lægen ikke søges kontaktet yderligere.

## Analyse

Vi har gennem mange år vidst, at opioidplastre medfører øget risiko for UTH'er. Opioider er risikosituations lægemidler, hvor vi ser mange alvorlige UTH'er, primært som følge af overdosering. Derfor anbefaler Styrelsen for Patientsikkerhed, Sundhedsstyrelsen og IRF (Indsatsen for Rationel Farmakoterapi) særlig opmærksomhed i forbindelse med ordination af disse.

Hver måned rapporteres der flere UTH'er, hvor hjemmeplejen bruger uforholdsmæssigt meget tid på at kontakte egen læge. Det betyder mindre tid til - og ringere behandling af - patienterne.

## Forslag til forebyggende procedure

- Benyt opioidplastre med omtanke. Ofte er peroral behandling at foretrække, hvis patienten er i stand til at indtage oral medicin.
- De patienter, som hjemmeplejen kontakter os om, er ofte ældre og svækkede og mere syge end gennemsnittet. Rådgivning af hjemmeplejen er bl.a. derfor ofte mere tidskrævende end andre henvendelser til praksis. Hjemmeplejen er ofte presset på tid, hvorfor det anbefales at give dem lettest mulig adgang til rådgivning fra praksis.
- Dosisdispenseret (DD) depot morfin kan overvejes som alternativ til opioidplastre ved ønske om stabil dosering af plejekrævende patienter. DD nedbringer UTH'er ved dispensering men øger risikoen for ordinationsfejl. Der anbefales derfor øget opmærksomhed omkring ordinationen hvis denne løsning vælges.

## Litteratur/yderligere information:

- [De 7 risikosituationslægemidler](#)
- [IRF om smerteplastre](#)

Lau Bertholdt

Patientsikkerhedskonsulent i KAP-H

[laubertholdtkaph@gmail.com](mailto:laubertholdtkaph@gmail.com)